

prima instanță: R. Pulbere
(Judecătoria Chișinău, sediul Central)
instanța de apel: L. Bulgac, G. Dașchevici, V. Sîrbu,
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr.3ra-268/18

Î N C H E I E R E

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Oleg Sternioală

Judecătorii :

Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Biroul Vamal Centru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Mia Turism” împotriva Biroului Vamal Centru cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Biroul Vamal Centru și a fost menținută hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 martie 2017, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 02 august 2016, SRL „Mia Turism” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 26 mai 2016 i-a fost adusă la cunoștință decizia de regularizare nr. 630 din 25 mai 2016 emisă de Biroul Vamal Chișinău, prin care au fost calculate și dispuse spre încasare de la reclamant drepturile de import în sumă totală de 487 200, 63 de lei, inclusiv TVA în sumă de 320 991, 95 de lei și penalități în sumă de 72 803, 63 de lei, taxă vamală în sumă de 76 136, 61 de lei, penalitate în sumă de 17 268, 42 de lei.

A considerat reclamantul neîntemeiată decizia de regularizare nr. 630 din 25 mai 2016, motiv din care a contestat-o prin cererea prealabilă din 03 iunie 2016, care a fost respinsă prin răspunsul Serviciului Vamal al Republicii Moldova din 17 iulie 2016.

În susținerea poziției sale a indicat prevederile art. 33 alin. (2) al Legii privind societățile cu răspundere limitată, care stipulează că, capitalul social se va majora prin mărirea proporțională a părții sociale din contul profitului net al societății sau din mijloacele capitalului de rezervă; vărsarea aporturilor suplimentare de către asociați și/sau de către terții care au devenit asociați, iar alin. (3¹) al aceluiași articol stabilește că la majorarea capitalului social, aportul în natură se varsă în termenul stabilit de adunarea generală, dar nu mai târziu de 60 de zile de la adoptarea hotărârii de majorare a capitalului social.

Astfel, prin decizia fondatorului SRL „Mia Turism” din 21 iulie 2014, a fost decisă majorarea capitalului social prin introducerea în capitalul social a unității de transport, de model „VAN HOOL”, xxxxx, anul producerii 2006. Capitalul social după majorarea fondului statutar constituit suma de 1 532 145 de lei. În baza deciziilor Camerei Înregistrării de Stat din 31 iulie 2014, au fost înregistrate în Registrul de stat al persoanelor juridice modificările în actele de constituire ale SRL „Mia Turism” privind majorarea capitalului social până la sumă de 1 532 145 de lei din contul aporturilor în natură.

A susținut că, potrivit declarației vamale nr. 3029146189 din 01 iulie 2014, SRL „Mia Turism” a importat un autobuz pentru transportul pasagerilor de model „VAN HOOL”, xxxxx, anul producerii 2006, cu valoarea statistică de 1 522 732,19 de lei, în regimul vamal import definitiv, cu destinația majorării capitalului social.

Conform art. 103 alin. (1) pct. 23) al Codului fiscal, TVA nu se aplică la importul și pentru livrările efectuate pe teritoriul republicii a activelor materiale a căror valoare depășește 3 000 de lei pentru o unitate și al căror termen de exploatare depășește un an, destinate includerii în capitalul statutar (social) în modul și termenele prevăzute de legislație. Modul de aplicare a facilităților fiscale se stabilește prin regulamentul aprobat de Guvern.

La fel, conform art. 28 lit. q) al Legii cu privire la tariful vamal activele materiale a căror valoare depășește 3 000 de lei pentru o unitate și al căror termen de exploatare depășește un an, destinate includerii în capitalul statutar (social) sunt scutite de taxa vamală.

A afirmat că, în corespundere cu pct. 6) al Hotărârii Guvernului nr. 102 din 30 ianuarie 2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale stabilite în art. 103 alin. (1) pct. 23) al Codului fiscal și art. 28 lit. q) al Legii cu privire la tariful vamal, pentru a beneficia de facilitățile fiscale este necesar ca valoarea activelor materiale trebuie să depășească 3000 de lei pentru o unitate, avînd un termen de exploatare peste un an și să fie destinate includerii în capitalul social.

Pentru a beneficia de scutirea de taxă vamală și TVA, în conformitate cu pct. (13) al Hotărârii Guvernului nr. 102 din 30 ianuarie 2007, la vămuirea mijloacelor SRL „Mia Turism” a prezentat organului vamal copia statutului, copia hotărârii cu privire la majorarea capitalului social din contul mijloacelor fixe importate, decizia Camerei Înregistrării de Stat privind înregistrarea modificărilor. Astfel, organul vamal constatând că mijlocul de transport declarat conform declarației vamale nr. 3029146189 din 31 iulie 2014, incluse în capitalul social al SRL „Mia Turism” întrunește toate condițiile impuse de art. 103 alin. (1) pct. 23) al Codului fiscal, art. 28 lit. q) al Legii cu privire la tariful vamal și pct. 6) al Hotărârii Guvernului nr. 102 din 30 ianuarie 2007, a acceptat punerea mijlocului de transport, autocar de model „VAN HOOL”, xxxxx, anul producerii 2006, în liberă circulație cu acordarea facilităților fiscale (scutirea de plata drepturilor de import TVA, taxă vamală).

A menționat că, după cum rezultă din procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 30.16/2-R din 28 aprilie 2016, Biroul Vamal Chișinău a concluzionat că SRL „Mia Turism” nu a respectat condițiile de acordare a scutirii,

dând în locațiune mijlocul de transport altui agent economic SRL „Almivo Amv Tur”.

Conform pct. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 145 din 26 februarie 2014 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale stabilite în art. 103 alin. (1) pct. 29) din Codul fiscal și art. 28 lit. q²) din Legea cu privire la tariful vamal, în cazul în care aceste active materiale pe termen lung se comercializează, se transmit în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar pînă la expirarea termenului de 3 ani de la data validării declarației vamale respective sau eliberării facturii fiscale, TVA și taxa vamală se vor calcula și se vor achita...”.

Respectiv, SRL „Mia Turism” nu a transmis autocarul de model „VAN HOOL”, xxxxx, anul producerii 2006, în locațiune SRL „Almivo Amv Tur”, dar între SRL „Mia Turism” și SRL „Almivo Amv Tur” a fost încheiat un contract de societate de civilă.

Conform contractului de societate civilă din 04 august 2014 încheiat între SRL „Mia Turism” în calitate de asociatul nr. 1 și SRL „Almivo Amv Tur” în calitate de asociatul nr. 2, părțile au convenit că, în condiții reciproc avantajoase, fără a constitui o persoană juridică, se asociază, pentru ca împreună să desfășoare activitățile rentabile, avînd ca obiect organizarea curselor de transport internațional cu pasageri și colete, în scopul asigurării serviciilor turistice calitative, împărțind între ele foloasele și pierderile. Obiectul contractului îl constituie desfășurarea în comun a curselor de transport internațional cu pasageri și colete.

În corespundere cu pct. 5.2 al contractului de societate civilă, asociatul nr. 1, pentru realizarea activităților economice comune convenite, devine responsabil de asigurarea părții tehnice și atragerea clienților, contribuind în acest sens cu transmiterea în folosință la necesitate Societății mijlocul de transport autocar „VAN HOOL 916”, nr/î xxxxx, prestații în muncă, iar în corespundere cu pct. 5.4 al contractului de societate civilă, asociatul nr. 2, pentru realizarea activităților economice comune convenite, contribuie cu un aport social, care constă în obținerea licențelor și autorizațiilor necesare și asigurarea cu personal, pentru organizarea transportului internațional de pasageri, în beneficiul societății, iar partea socială din patrimoniul societății la împărțirea foloaselor și veniturilor va constitui 50% din patrimoniul societății.

Urmare a realizării activității în comun în baza contractului de societate civilă SRL „Mia Turism” a obținut un profit de 48 000 de lei, or Biroul Vamal Chișinău greșit a calificat raportul juridic apărut între SRL „Mia Turism” și SRL „Almivo Amv Tur” drept relații de locațiune.

A mai afirmat că, mijlocul de transport autocar „VAN HOOL 916”, nr/î xxxxx a rămas în posesia și folosința SRL „Mia Turism”, administratorul Talmaci Vasile personal efectuând curse de transport internațional de pasageri. Respectiv, sunt neîntemeiate constatările Biroului Vamal Chișinău indicate în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale, întemeiate pe contractul de locațiune f/n din 04 august 2014, deoarece respectivul contract a fost semnat de către SRL „Mia Turism” la cerința ÎS „Registru” la perfectarea actelor permise pentru autorizarea transportului internațional de pasageri, însă a fost o formalitate cerută și semnat fără intenția de a produce efecte juridice părților și nici nu a produs careva efecte

juridice prevăzute de art. 875 Codul civil, or mijlocul de transport nu a fost predat în folosință, în continuare s-a aflat în folosința SRL „Mia Turism”, iar veniturile realizate de către SRL „Mia Turism” nu sunt formate din presupusa chirie a mijlocului de transport dar din veniturile realizate în baza contractului de societate civilă. Prin urmare, SRL „Mia Turism” nu a transmis în locațiune mijlocul de transport și nu a încălcat condițiile prevăzute pentru acordarea facilităților fiscale, iar decizia de regularizare nr. 630 din 25 mai 2016 emisă de Biroul Vamal Chișinău este ilegală emisă contrar prevederilor legii și urmează a fi anulată în totalitate.

Totodată, decizia de regularizare nr. 630 din 25 mai 2016 este emisă contrar procedurii stabilite, or, potrivit art. 1 alin. (1) din Legea privind moratoriul asupra controlului de stat nr. 18 din 04 martie 2016, s-a instituit moratoriu, pentru o perioadă de 3 luni, asupra controlului de stat, inclusiv fiscal, financiar, privind calitatea produselor/serviciilor, parametrii tehnologici și/sau cerințele specifice pentru genul de activitate desfășurat, privind respectarea normelor de protecție a muncii și sanitare, planificat sau inopinat, efectuat la fața locului, la sediile, locurile de desfășurare a activității sau de aflare/păstrare a bunurilor persoanelor înregistrate în modul stabilit care desfășoară activitate de întreprinzător, de către organele abilitate cu dreptul de a iniția controale în baza prevederilor Legii nr.131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, ale Codului fiscal nr. 1163 din 24 aprilie 1997, ale Legii nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital, ale Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, precum și ale altor acte normative care reglementează controlul de stat, iar alin. (2) al aceluiași articol stabilește că în partea ce ține de controlul vamal, moratoriul se aplică doar asupra controalelor ulterioare, efectuate la organele vamale în temeiul Codului vamal.

A mai indicat SRL „Mia Turism” că, potrivit art. 1 pct. 21¹) Codul vamal, control ulterior - verificarea informațiilor din declarația vamală și din documentele însoțitoare, verificarea existenței și conformității documentelor prevăzute pentru derularea unei destinații vamale sau regim vamal, examinarea contabilității și a tuturor documentelor și datelor sub orice formă, inclusiv computerizată, care se raportează la operațiunile privind mărfurile provenite din comerțul internațional ori la alte operațiuni comerciale anterioare sau ulterioare implicând aceste mărfuri, verificarea mărfurilor, în cazul în care acestea pot fi identificate, a mijloacelor de transport, încăperilor și spațiilor de depozitare.

Agentul economic la momentul importului autocarului dat beneficia de scutire taxei vamale și TVA odată ce introducea bunul în fondul statutar conform Hotărârii Guvernului nr. 145 din 26 februarie 2014. Totodată dacă bunul dat era importat fără a fi introdus în fondul statutar, agentul economic la fel beneficia de scutirea taxei vamale conform art. 28 din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997. La fel, beneficia și de returnarea TVA conform Codului fiscal.

A solicitat SRL „Mia Turism” anularea deciziei de regularizare nr. 630 din 25 mai 2016 emisă de Biroul Vamal Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 martie 2017 acțiunea a fost admisă și a fost anulată decizia de regularizare nr. 630 din 25 mai 2016 emisă de către Biroul Vamal Chișinău.

Împotriva hotărârii instanței de fond, la 13 martie 2017, a declarat apel Biroul Vamal Centru, solicitând casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017 a fost respins apelul declarat de Biroul Vamal Centru și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 25 ianuarie 2018, Biroul Vamal Centru, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Recurentul, în motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece este emisă cu încălcarea normelor de drept material, prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și prin interpretarea eronată a legii.

A consideră că actele judecătorești emise de instanța de fond și instanța de apel nu sunt relevante speței, deoarece decizia de regularizare emisă de Biroul Vamal Centru nu reprezintă o sancțiune pentru încheierea și realizarea contractului de locațiune.

A susținut că, intimatul la introducerea pe teritoriul Republicii Moldova a mijlocului de transport a beneficiat de tratament tarifar favorabil care presupune respectarea condițiilor stabilite de legiuitor și anume, prevederile imperative ale art. 35 Codul vamal.

La 13 martie 2018, SRL „Mia Turism” a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele pricinii rezultă cu certitudine că prin scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2017 a fost expediat părților decizia instanței de apel pentru a lua cunoștință, însă la actele cauzei nu există probe care ar confirma data recepționării deciziei instanței de apel.

Prin urmare, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Biroul Vamal Centru a fost depus în termen.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate

sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Biroul Vamal Centru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să mai menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocare în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Biroul Vamal Centru.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Biroul Vamal Centru se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru